

Sygn. akt III APa 7/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Polak
Sędziowie:	SSA Zofia Rybicka - Szkibieli (spr.) SSA Urszula Iwanowska
Protokolant:	St. sekr. sąd. Katarzyna Kaźmierczak

po rozpoznaniu w dniu 11 grudnia 2012 r. w Szczecinie

sprawy z powództwa W. P. (1)

przeciwko pozwanej Akademii (...) w S.

o uznanie oceny za pozytywną, uchylenie oceny pracy powoda, ustalenie, iż powód miał

prawo uzyskać ocenę pozytywną

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 25 kwietnia 2012 r. sygn. akt VII P 42/10

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I i oddala powództwo,
2. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie III i zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu,
3. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 630 zł (sześćset trzydzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt III APa 7/12

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 12 listopada 2010 r. W. P. (1) domagał się zobowiązania pozwanej Akademii (...) w S. do udzielania powodowi pozytywnej oceny okresowej za okres od 1 czerwca 2009 r. do 31 maja 2010 r., ewentualnie uchylenia oceny pracy powoda za ten okres, ewentualnie ustalenia, że W. P. (1) miał prawo uzyskać od Rektora Akademii (...) w S. ocenę pracy nauczyciela akademickiego w wysokości przynajmniej 4 (przydatny), czyli ocenę pozytywną za okres od

1 czerwca 2009 r. do 31 maja 2010 r. Pismem z dnia 23 stycznia 2012 r. W. P. (1) rozszerzył powództwo o żądanie udzielenia powodowi przez Rektora Akademii (...) w S. oceny pozytywnej za następny okres od 1 czerwca 2010 r. do 9 września 2011 r., ewentualnie uchylenie oceny za ten okres lub ustalenie, że powód miał prawo uzyskać od Rektora Akademii (...) w S. ocenę pracy nauczyciela akademickiego w wysokości przynajmniej 4 (przydatny), czyli ocenę pozytywną za powyższy okres. Powód wniósł w związku z tym o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu W. P. (1) wskazał na błędne regulacje wewnętrzne pozwanej, dotyczące okresowej oceny pracowników naukowo-dydaktycznych, w tym nieprawidłowość wprowadzoną przez statut Akademii (...) w S. polegającą na kompetencji Rektora do określania terminów dokonywania ocen i szczegółowego trybu oceniania ankiety oceny okresowej nauczycieli akademickich, a także na wadliwy proces i wynikającą z niego negatywną ocenę pracy powoda. Podstawę swoich żądań powód oparł o treść art. 23 oraz art. 24 k.c. w zw. z art. 300 k.p., tj. możliwości odpowiedniego zastosowania do stosunku pracy przepisów kodeksu cywilnego w sprawach nieuregulowanych przepisami prawa pracy, tu przepisów o ochronie dóbr osobistych i płynących z tego tytułu roszczeń oraz art. 11¹ k.p. Ochrony swych żądań upatrywał także w treści art. 112 § 2 k.p. wskazując, że uzyskana przez niego ocena „ostrzeżenia” może być rozumiana jako jedna z kar porządkowych, przewidzianych przez kodeks pracy. Ostatecznie powód wskazał na art. 189 k.p.c., na podstawie którego wniósł o dokonanie ustalenia, że powinna mu zostać przyznana ocena pozytywna.

Pozwana Akademia (...) w S. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Według pozwanej żądania pozwu naruszają konstytucyjną zasadę autonomii uczelni we wszystkich obszarach swojego działania określonych w ustawie (art. 70 ust. 5 Konstytucji). Wynika z tego, że niedopuszczalna jest kontrola sądu w sprawach, w których uczelnia ma pełną samodzielność, w tym przy realizacji obowiązku okresowej oceny nauczycieli akademickich. Niezależnie od tego pozwana podniosła, że brak jest w okolicznościach sprawy podstaw do uznania, że doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda, albowiem powód nie precyzuje, jakie dobra osobiste zostały naruszone, a po drugie kwestionuje nie samą ocenę, a jedynie wnioski płynące z przeprowadzonej przez pozwaną weryfikacji. Pozwana zakwestionowała także zasadność żądania ochrony prawnej na podstawie art. 112 § 2 k.p. przyjmując, że wystawiona powodowi ocena negatywna (tj. odpowiadająca w skali ocen liczbie trzy), nie może być traktowana jako sankcja i tym samym nie podlega ochronie na podstawie art. 112 § 2 k.p. Akcentowano, że powód domagając się „sprostowania” wystawionej oceny nie żąda ustalenia stosunku prawnego lub prawa (art. 189 p.c), ale ustalenia faktu. Wydanie natomiast przez pozwaną oceny nie jest oświadczeniem woli, a jedynie oświadczeniem wiedzy i w tym kontekście nie ma znaczenia prejudycjalnego dla ustalenia ewentualnych przyszłych uprawnień.

Wyrokiem z dnia 25 kwietnia 2012 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zobowiązał pozwaną Akademię (...) w S. do przeprowadzenia ponownej oceny pracy W. P. (1) jako nauczyciela akademickiego za okres pracy w roku akademickim 2009-2010 oraz w roku akademickim 2010-2011 (punkt I.) oraz oddalił powództwo w pozostałej części (punkt II.) i zniósł wzajemnie koszty procesu (punkt III.).

Sąd Okręgowy ustalił, że W. P. (1) jest zatrudniony w pozwanej Akademii (...) w S. od dnia 15 czerwca 1999 r. na stanowisku naukowo - dydaktycznym profesora nadzwyczajnego Wyższej Szkoły (...). Za lata 2009-2011 dorobek naukowo-dydaktyczny powoda poddany został dwukrotnie ocenie okresowej, zgodnie z art. 132 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Po raz pierwszy ocena ta dokonana została przez właściwą Komisję Oceniającą w dniu 15 czerwca 2010 r. na podstawie powyższej ustawy oraz Zarządzenia Nr 4/2009 Rektora Akademii (...) w S. z dnia 21 stycznia 2009 r. (które weszło w życie w dniu 21 stycznia 2010 r.) oraz załącznika do ww. zarządzenia – Regulaminu zasad i trybu dokonywania okresowych ocen nauczycieli akademickich w Akademii (...) w S. i dotyczyła dorobku powoda w okresie od 1 czerwca 2009 r. do 31 maja 2010 r. W dniu 4 sierpnia 2010 r. Rektor Akademii (...), bazując na ocenie Komisji Oceniającej i ocenie Odwoławczej Komisji Oceniającej sporządzonej wyłącznie przez jej Przewodniczącą prof. A. P., wystawił powodowi ostateczną ocenę negatywną. Na arkuszu oceny końcowej dotyczącej ww. oceny, w tabeli II znajdują się skreślenia i zamazania ocen oraz podpisów osób je wystawiających. W. P. (1) wniósł odwołanie od oceny Komisji Oceniającej, natomiast nie odbyło się posiedzenie Odwoławczej Komisji Oceniającej.

Przewodniczący tej komisji prof. P. – w imieniu komisji, bazując na pisemnych opiniach dwóch jej członków prof. K. C. i prof. W. – wystawił powodowi opinię negatywną. Z oceną tą nie zapoznali się poszczególni członkowie Komisji Odwoławczej. Ocena dorobku naukowo - dydaktycznego powoda za okres od 1 czerwca 2009 r. do 31 maja 2010 r., dokonana została na podstawie zarządzenia Nr 4/2009 Rektora Akademii (...) w S. z dnia 21 stycznia 2009 r., które weszło w życie w dniu 21 stycznia 2010 r.

Dalej Sąd I instancji ustalił, że w dniu 5 kwietnia 2011 r. Rektor Akademii (...) w S. wydał Zarządzenie Nr 5/2011, w sprawie ocen okresowych nauczycieli akademickich w 2011 r. Zarządzenie weszło w życie dnia podpisania. Zarządzeniem tym, w pkt 5 Rektor dokonał zmiany okresów podlegających ocenie: do 10 września 2011 r. – przygotowanie ankiet ocen i przekazanie do właściwych komisji, do 27 września 2011 r. – przeprowadzenie ocen przez komisje, do 30 września 2011 r. – zapoznanie pracownika z oceną dokonaną przez komisję, uzyskanie jego podpisu i przekazanie ankiet do Działu Kadr, do 15 listopada 2011 r. – dokonanie oceny przez Rektora.

Z ustaleń Sądu Okręgowego wynika następnie, że w dniu 30 czerwca 2011 r. artykuł powoda (...) zgłoszony przez W. P. (1), uzyskał pozytywną recenzję i wraz z innymi artykułami został skierowany do opublikowania we wrześniowym lub październikowym wydaniu czasopisma (...), rok 2011. Natomiast ponowna ocena dorobku naukowo-dydaktycznego powoda, stosownie do dyspozycji z art. 132 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym sporządzona została w listopadzie 2012 r. i objęła okres pracy naukowo-dydaktycznej powoda od 1 czerwca 2010 r. do 31 maja 2011 r. Komisja Oceniająca wystawiając ocenę nie uwzględniła artykułu powoda: (...)W związku z odwołaniem W. P. (1) od kolejnej negatywnej oceny, w dniu 15 listopada 2011 r. zebrała się Odwoławcza Komisja Oceniająca, która ze względu na równą ilość głosów za i przeciw, nie wydała opinii w sprawie oceny powoda. Kolejne posiedzenie Odwoławczej Komisji Oceniającej odbyło się w dniu 29 listopada 2011 r. w nowym składzie, tj. do komisji dołączył prof. E. Ł., powołany w skład oceniającej nauczycieli akademickich Zarządzeniem nr 31/2011 Rektora Akademii (...) z dnia 9 grudnia 2011 r.

Kierując się treścią art. 111 i art. 132 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym w związku z regulacjami § 54 statutu Akademii (...) w S. Sąd Okręgowy uznał, że powództwo okazało się zasadne o tyle, że doprowadziło do sądowej kontroli prowadzonych przez pracodawcę powoda postępowań w przedmiocie okresowej oceny nauczycieli akademickich, natomiast w pozostałej części podlegało oddaleniu. W ocenie Sądu I instancji oba przeprowadzone w 2010 i 2011 r. przez pracodawcę postępowania w przedmiocie okresowej oceny pracy powoda zawierają szereg błędów proceduralnych, które uniemożliwiają weryfikację wystawionych w ich następstwie ocen pracy W. P. (1). Co prawda w obu wypadkach komisje oceniające przed podjęciem decyzji o ocenie i zawiadomieniem o niej powoda, umożliwiły mu zapoznanie się z dokumentacją mającą stanowić podstawę oceny i z wstępnymi wynikami przygotowanej przez komisję oceny oraz przedstawienie przez niego własnych ocen lub wyjaśnień w tym względzie – co oznacza, że w rozpoznawanej sprawie przestrzegany był tryb dokonywania oceny, określony w § 54 Statutu Akademii (...). Powód skorzystał z przysługującego mu prawa odwołania w obydwu postępowaniach Wydziałowej Komisji Oceniającej - zgodnie dyspozycją § 54 ust. 20 Statutu Akademii (...) – z zachowaniem przewidzianego terminu. Jednak odnosząc się do poprawności postępowania przy wystawianiu oceny pracy powoda za okres od 1 czerwca 2009 r. do 31 maja 2010 r. Sąd Okręgowy stwierdził, że karta oceny prof. P. z dnia 4 sierpnia 2010 r., jest dokumentem budzącym wątpliwość co do jego autentyczności i źródła pochodzenia, albowiem treści przekreślone i zamazane na karcie oceny końcowej nie zostały opatrzone podpisami osób dokonujących skreśleń i zamazań. Nadto zarządzenie Rektora Akademii (...) w S. z dnia 21 stycznia 2009 r. mimo, że weszło w życie dopiero w dniu 1 stycznia 2010 r. miało zastosowanie przy ocenie pracy powoda za cały powyższy okres. Tym samym za ponad połowę okresu ocenianego, tj. od 1 czerwca 2009 r. do 31 grudnia 2009 r. powód był oceniany na podstawie aktu, który jeszcze nie obowiązywał. W tej sytuacji niedopuszczalne było zastosowanie przez Komisję zmian wprowadzonych ww. zarządzeniem, a dotyczących zasad oceniania nauczycieli akademickich do całego okresu ocenianego. Dalej Sąd Okręgowy wskazywał, że zgodnie ze stosownymi regulacjami obowiązującymi u pozwanej, odwołanie powoda od przedstawionej oceny powinno być rozpoznane w ciągu 30 dni przez Odwoławczą Komisję Oceniającą, jednakże jak wynika z analizy akt sprawy, zwłaszcza zeznań świadków, posiedzenie takiej komisji nigdy się nie odbyło. Faktu tego nie kwestionował sam Przewodniczący Odwoławczej Komisji Oceniającej prof. P. zeznając, że w związku z sezonem urlopowym i nieobecnością członków komisji skierował do nich list, prosząc o złożenie pisemnych opinii odnośnie

odwołania i przekazanie informacji o możliwości spotkania na posiedzeniu komisji. W rezultacie, dysponując tylko dwiema pisemnymi opiniami przekazanymi przez prof. C. i prof. W. oraz ustną opinią prof. K. i swoją, Przewodniczący Komisji sam przygotował protokół posiedzenia Odwoławczej Komisji Oceniającej w dniu 2 sierpnia 2010 r. i wystawił powodowi ocenę jego pracy.

Co do następnej oceny okresowej, zdaniem Sądu Okręgowego ocena ta sporządzona została niezgodnie z wymaganiami wynikającym z Zarządzenia Nr 5/2011 Rektora Akademii (...) w S. z dnia 5 kwietnia 2011 r. Sąd stwierdził nieprawidłowość dotyczącą okresu, za jaki powód został oceniony. Powtórna ocena objęła przedział czasowy od 1 czerwca 2010 r. do 31 maja 2011 r., a mając na uwadze, iż Rektor Akademii (...) wydał w dniu 5 kwietnia 2011 r. zarządzenie wprowadzające nowe okresy oceniania nauczycieli akademickich, to ocena ta winna obejmować okres wskazany w tym Zarządzeniu, jak bowiem wynika z pkt 5 powyższego zarządzenia, ankiety ocen powinny być przygotowane i przekazane do właściwych komisji do dnia 10 września 2011 r. Oceniany okres przy powtórnej ocenie powinien zatem obejmować swym zasięgiem daty od 1 czerwca 2010 r. do 9 września 2011 r. Konsekwencją przyjęcia przez komisję jako okresu ocenianego jedynie okresu od 1 czerwca 2010 r. do 31 maja 2011 r., było nieprzyjęcie do oceniania artykułu powoda: (...), który w czerwcu 2011 r., tj. w okresie za który powód powinien być oceniany - spełniał wymóg ustawy publikacji i powinien podlegać ocenie Komisji. Pomimo tego, że już w czerwcu 2011 r. komisja ocenająca powzięła wiadomość o tym, że artykuł powoda został pozytywnie zrecenzowany i przyjęty do publikacji na wrzesień lub październik 2011 r., okoliczność ta nie została wzięta pod uwagę członków komisji tłumacząc, że ocenie podlegają wyłącznie artykuły już opublikowane, a nie przekazane do druku. Tymczasem ze strony Centralnej Komisji do spraw stopni i tytułów wynika, że publikacje, które zostały z przyjęte do druku mają status oczekujących, posiadają identyfikację elektroniczną DOI i w niezmienionej treści zostaną opublikowane oraz, że od tego momentu mogą być cytowane. Artykuł powoda w dniu 30 czerwca 2011 r. uzyskał pozytywną recenzję i wraz z innymi artykułami został skierowany do opublikowania we wrześniowym lub październikowym wydaniu czasopisma (...), rok 2011, spełnia zatem zdaniem Sądu Okręgowego ustawowy wymóg opublikowania, w związku z czym powinien zostać wzięty pod uwagę przy dokonywaniu przez komisję ocenianą oceny jego dorobku naukowego i otrzymać odpowiednią ilość punktów. Skoro jednak komisja tego nie uczyniła, to w ocenie Sądu jest to błąd, który winien zostać naprawiony. Druga ocena pracy powoda z dnia 29 listopada 2011 r., w przekonaniu Sądu I instancji nie jest oceną wystawioną poprawnie, także z tego względu, że w jej wydawaniu uczestniczył prof. E. Ł., który na dzień jej wydawania nie był członkiem komisji ocenianą. Z zarządzenia Rektora Akademii (...) w S. z dnia 9 grudnia 2011 r. wynika, że dopiero w tym dniu prof. E. Ł. powołany został w skład komisji ocenianą nauczycieli akademickich. Skoro zatem brał udział w posiedzeniu Odwoławczej Komisji Ocenianą i wystawianiu oceny pracy powoda w dniu 29 listopada 2011 r., to przyjęcie należy – mając na uwadze powyższe zarządzenie - że działał bez stosownego umocowania. Uwzględniając dotychczasowe rozważania Sąd Okręgowy przyjął, że w rozpoznawanej sprawie nie dochowano trybu postępowania przewidzianego zarówno art. 132 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, jak i § 54 Statutu Akademii (...) w S., dlatego zobowiązał pozwaną do przeprowadzenia ponownej oceny pracy W. P. (1) jako nauczyciela akademickiego za okres pracy w roku akademickim 2009 -2010 oraz w roku akademickim 2010 - 2011, o czym orzekł jak w pkt I wyroku.

Jako niezasadne Sąd Okręgowy ocenił natomiast roszczenia powoda oparte na zarzucie naruszenia dóbr osobistych (art. 11 k.p. oraz art. 23 i 24 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p.). Powód nie wskazał jakie jego dobro osobiste zostało naruszone. Został oceniony przez komisje ocenianą oraz Rektora Akademii (...) w S., działających na podstawie przepisów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i wydanym na tej podstawie statucie. Nie można więc uznać za bezprawne działań pozwanego sprowadzających się do okresowej oceny pracy nauczycieli akademickich.

Apelację od wyroku w całości złożyła pozwana Akademia (...) w S., zarzucając :

1. naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj. w szczególności:
 - 1) art. 233 § 1 k.p.c. przez dokonanie dowolnej i błędnej oceny dowodów, co doprowadziło w rezultacie do wysnucia błędnych wniosków i przez to częściowego uwzględnienia powództwa;
 - 2) art. 232 k.p.c. poprzez błędne ustalenie stanu faktycznego w oparciu o przedstawione dowody;

3) art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 224 § 1 k.p.c. poprzez nie wyjaśnienie wszystkich okoliczności związanych z wydaniem ocen negatywnych;

4) art. 244 i 245 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie przez Sąd różnic w mocy dowodowej - istotnych dla sprawy dokumentów, tj. nieuwzględnienie faktu, że pismo dotyczące publikacji artykułu powoda w czasopiśmie (...) zostało sporządzone przez osobę nie związaną z redakcją tego czasopisma.

Na okoliczność bezzasadności pozwu co do oceny rocznej pracy powoda za okres 2010-2011 skarżąca wniosła o przyjęcie w poczet dowodów następujących dokumentów: zarządzenia nr 7/2011 Rektora Akademii (...) w S. z dnia 22 listopada 2011 r., odpisu pisma Przewodniczącego Odwoławczej Komisji Oceniającej z 07.07.2010 r., odpisu protokołu z posiedzenia OKO z 2.08.2010 r., odpisu maila prof. W. P. (2) z 20.11.2011 r., odpisu informacji dot. recenzji artykułu powoda z 31.10.2011 r., odpisu pisma z czasopisma (...) z 08.06.2012 r.

Apelująca m.in. akcentowała, że zarządzenie nr 4/2009 Rektora Akademii (...) w S. z 21.01.2009 r. dotyczy jedynie wyrażania sposobu oceniania, tzn. zamiast opisu słownego wyrażania oceny za pomocą punktów, a nie sposobu wykonywania obowiązków służbowych przez nauczycieli akademickich, które są określone w ustawie z 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2005 roku Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.) i jest niezmienna od lat. Nie ma więc podstaw do kwestionowania oceny pracy powoda poprzez odwołanie się do uchybień w procedowaniu Komisji oceniających, trybu ich zwoływania oraz zbierania stanowisk, jak również podważenia prawdziwości karty oceny powoda z 4 sierpnia 2010 r. Także twierdzenie Sądu, że powód nie był zapoznawany z ustaleniami komisji jako nieprawdziwe nie może się ostać. Przeczą temu zeznania prof. W. P. (2), a także prof. B. W., który jednoznacznie wskazuje że 15 czerwca 2010 r. skontaktowano się z powodem i zaproszono na posiedzenie komisji. Sąd nie wskazał również, na jakich dowodach oparł swoje stanowisko, iż posiedzenie Odwoławczej Komisji Oceniającej nigdy się nie odbyło. Nie wskazał, dlaczego nie uwzględnił mocy dowodowej protokołu z posiedzenia komisji, zeznań prof. W. P. (2), prof. O. K. oraz J. M. — uniemożliwiając stronie pozwanej merytoryczną polemikę z taką oceną materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie. Apelująca zakwestionowała także ocenę Sądu co do artykułu powoda (...), jako spełniającego ustawowy wymóg opublikowania wbrew stanowisku Centralnej Komisji do spraw Stopni i Tytułów Naukowych. Nie ulega wątpliwości, że artykuł powoda mimo, że zgłoszony do wydawnictwa nie posiadał nr DOI i nie został opublikowany w okresie którego dotyczyła ocena. Jedynie został pozytywnie zrecenzowany przez prof. dr. hab. inż. A. S. i ta recenzja nosi datę 31 października 2011 r., zatem artykuł nie mógł być opublikowany w październikowym, ani tym bardziej wrześniowym numerze (...) z 2011 r. Nadto zdaniem pozwanej nieprawdziwe są ustalenia Sądu w zakresie nieuprawnionego zasiadania prof. E. Ł. w posiedzeniu Odwoławczej Komisji Oceniającej w dniu 29 listopada 2011 r. Prof. E. Ł. został powołany w skład komisji zarządzeniem nr 27/2011 Rektora Akademii (...) z dnia 22 listopada 2011 r. (a nie zarządzeniem nr 31/2011 Rektora Akademii (...) w S. z dnia 9 grudnia 2011 r.). Kwestionowanie sposobu dokooptowania nowego członka komisji, jest o tyle niezasadne, że nie było podyktowane nieuzasadnioną chęcią działania z pokrzywdzeniem powoda, a było motywowane niemożnością podjęcia rozstrzygającej oceny wobec równości głosów. Dokooptowanie odbyło się z zachowaniem staranności, spośród nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy i nie zasiadających w innych komisjach (zgodnie z postanowieniami § 54 ust. 13 i 14 Statutu Akademii (...) w S.). W ocenie apelującej powód nie udowodnił bezpodstawności negatywnej oceny, a w szczególności jakoby jego negatywne oceny były wynikiem współdziałania przeciwko niemu pracodawcy i wszystkich osób ze strony władz uczelni. Obie oceny negatywne, które powód otrzymał, wystawione przez Komisje Oceniające zostały podtrzymane dwukrotnie przez Komisje Odwoławcze. Druga ocena negatywna została podtrzymana większością głosów. W ocenie apelującej nie ma żadnych podstaw do podważenia obu ocen negatywnych. Nikt nie uniemożliwił ani nie utrudnił powodowi wykonywania obowiązków nauczyciela akademickiego, które są niezmiennie od lat. Natomiast zmiany jakie wprowadzono w związku z parametryzacją dają jedynie możliwość większej weryfikacji ocen, bowiem zastąpiły oceny opisowe, zawierające duży margines swobody uznania. W trakcie procesu powód nie wykazał, iż dysponował naukowym dorobkiem, który został pominięty przy jego ocenie rocznej.

Wskazując na powyższe podstawy apelacji skarżąca postulowała zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie powództwa oraz zasądzenie na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania

Powód wniósł o oddalenie apelacji w całości oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja pozwanej zasługiwała na uwzględnienie, doprowadzając do zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenia powództwa. Sąd Odwoławczy w ramach kontroli instancyjnej dokonując własnych ustaleń faktycznych i ocen prawnych, odmiennie aniżeli Sąd I instancji doszedł do wniosku, że na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w postępowaniu pierwszoinstancyjnym oraz w toku postępowania apelacyjnego możliwa jest pozytywna weryfikacja ocen okresowych powoda, co z kolei powoduje niezasadność któregokolwiek z żądań pozwu.

Wyjściowo Sąd Apelacyjny dostrzega, że autonomię szkół wyższych gwarantuje Konstytucja RP w art. 70 ust. 5 stanowiąc, że szkołom wyższym zapewnia się autonomię na zasadach określonych w ustawie. Wyrazem tej zasady jest także regulacja art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (w brzmieniu obowiązującym do 1 października 2011 r., zwanej dalej ustawą), która stanowi, że uczelnia jest autonomiczna we wszystkich obszarach swojego działania na zasadach określonych w ustawie. Autonomia ta przede wszystkim polega na niezależności w tworzeniu programów nauczania, zakazie wkraczania służb państwowych na teren uczelni, kształceniu na określonych kierunkach, ale też samodzielności przy wyborze władz uczelni oraz kadry kształcącej, jak i oceny jej pracy w granicach wytyczonych ustawą i statutem. Odnotować w tym miejscu wypada, że na podstawie art. 66 ust. 2 ustawy co do zasady to rektor uczelni publicznej podejmuje decyzje we wszystkich sprawach dotyczących uczelni, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych przez ustawę lub statut do kompetencji innych organów uczelni lub kanclerza, w szczególności jednak sprawuje nadzór nad działalnością dydaktyczną i badawczą uczelni (pkt 3). Dalej ustawa reguluje, że pracownikami uczelni są nauczyciele akademicki oraz pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi (art. 107 ustawy). Nauczycielami akademickimi są natomiast między innymi pracownicy naukowo-dydaktyczni oraz pracownicy dydaktyczni (art. 108 ustawy). Pracownicy naukowo-dydaktyczni i naukowcy są zatrudniani m.in. na stanowiskach profesora zwyczajnego albo profesora nadzwyczajnego (art. 110. 1 pkt 1 i 2 ustawy). Statut uczelni może określać dodatkowe wymagania i kwalifikacje zawodowe osób zatrudnianych na stanowiskach, o których mowa w art. 110 (art. 116 ustawy). W art. 111 ust. 1 ustawodawca unormował jednak wyraźnie obowiązki pracowników naukowo-dydaktycznych, nakładając na nich obowiązek kształcenia i wychowywania studentów; prowadzenia badań naukowych i prac rozwojowych, rozwijania twórczości naukowej albo artystycznej oraz uczestniczenia w pracach organizacyjnych uczelni. Do obowiązków nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego należy również kształcenie kadry naukowej (art. 111 ust. 3 ustawy). Wedle natomiast art. 130 ustawy czas pracy nauczyciela akademickiego jest określony zakresem jego obowiązków dydaktycznych, naukowych i organizacyjnych. Roczny wymiar zajęć dydaktycznych wynosi od 120 do 240 godzin dydaktycznych – dla pracowników naukowo-dydaktycznych. Rektor, powierzając nauczycielowi akademickiemu wykonywanie ważnych zadań dla uczelni, może - w zakresie i na warunkach określonych w statucie - obniżyć wymiar jego zajęć dydaktycznych w okresie wykonywania powierzonych zadań poniżej dolnej granicy wymiaru ustalonej zgodnie z ust. 3. Zgodnie wreszcie z treścią art. 132 ust. 1 ustawy w jej pierwotnym brzmieniu obowiązującym do 1 października 2011 r. wszyscy nauczyciele akademicki podlegają okresowej ocenie, w szczególności w zakresie należytego wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 111. Oceny dokonuje podmiot wskazany w statucie, nie rzadziej niż raz na cztery lata lub na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej, w której nauczyciel akademicki jest zatrudniony. Szczegółowe reguły ewaluacyjne i hospitacyjne pozostawione zostały regulacji statutowej uczelni. Wynika z tego określone prawo do oceny pracownika a zarazem obowiązek przyjęcia tej oceny przez pracownika

Posiłkując się założeniami wskazanymi przez Sąd Najwyższy w sprawie dotyczącej pracownika samorządowego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 kwietnia 2011 r., II PK 274/10), Sąd Apelacyjny przyjmuje, że także w odniesieniu do nauczyciela akademickiego uczelni wyższej okresowa ocena kwalifikacyjna jest zbiorem (sumą) określonych

ocen (opinii) wyrażanych według określonych kryteriów, co z jednej strony w założeniu ma walor obiektywizmu (średniego wyniku), lecz z drugiej strony nie jest wolne od dozwolonych indywidualnych ocen przełożonych. Wówczas nawet samo semantyczne znaczenie niektórych kryteriów może rodzić rozbieżności w odbieraniu wyniku okresowej oceny kwalifikacyjnej przez pracownika. Sąd jednak nie zastępuje pracodawcy w sporządzaniu okresowej oceny kwalifikacyjnej. Może ją kontrolować, gdy wymaga tego przedmiot sprawy (sporu), jednak nie w zakresie oceny jaka dozwolona jest pracodawcy. Nie można jednak wykluczyć czynu pracodawcy, polegającego na naruszeniu przepisów (reguł) tej oceny, a nawet instrumentalnego ich traktowania albo naruszenia innych przepisów ogólnych. Pamiętać należy, że ocena ta nie może naruszać dóbr osobistych pracownika (art. 111 k.p. i art. 23 i 24 k.c.), choć ze swej istoty okresowa ocena kwalifikacyjna może w nie wkraczać. Jednakże nie jest to ocena dowolna skoro ma oparcie w ustawie i w samym jej modelu przyjmuje się możliwość odwołania i weryfikacji oceny. Tym bardziej możliwe jest to przed sądem powszechnym (sądem pracy), z tym zastrzeżeniem, że stwierdzenie bezprawności jako podstawy odpowiedzialności, czyli uwzględnienia żądania, nie może wynikać tylko z indywidualnego i subiektywnego przekonania pracownika, że ocena nie jest miarodajna. Chodzi wszak o okresową oceną kwalifikacyjną, a więc służbową, sporządzoną metodycznie i merytorycznie wedle określonych kryteriów.

Uwzględniając zatem wskazane ustawowe podstawy prawne oceny pracy nauczyciela akademickiego w stopniu profesora nadzwyczajnego, Sąd Apelacyjny doszedł do wniosku, że rzeczą sądu rozpoznającego sprawę wobec przedmiotu sporu zakreślonego twierdzeniami pozwu, jest przede wszystkim merytoryczna weryfikacja kwestionowanych w pozwie i jego uzupełnieniu ocen okresowych efektów pracy W. P. (1), której trzeba dokonać przez pryzmat wskazanych wyżej regulacji ustawowych oraz postanowień statutu uczelni. Tym bardziej, że jak wynika z tych unormowań rozstrzygnięcia uczelnianych komisji tzw. pierwszej instancji oraz komisji odwoławczej mają charakter jedynie opiniodawczy i nie wiążą rektora przy podejmowaniu decyzji ostatecznej. Wadliwy zatem okazał się kierunek rozstrzygnięcia sprawy, obrany przez Sąd I instancji, który dostrzegając uchybienia w procedowaniu Komisji, analizowanym w aspekcie aktów wewnętrznych uczelni w postaci zarządzeń Rektora i regulaminów określających tryb pracy Komisji, uchylił się od faktycznej oceny pracy nauczyciela. Z treści pozwu oraz podstaw faktycznych żądania powoda wynika przecież wyraźnie, że domagał się on zmiany udzielonych mu ocen negatywnych na oceny pozytywne, ewentualnie uchylenia oceny negatywnej, co oznacza, że w istocie kwestionuje nie tryb ich wydania (który zresztą nie podlega weryfikacji przez sąd powszechny), ale ich prawidłowość według kryteriów ustawowych i statutowych. Sąd Apelacyjny stwierdził, że w sprawie możliwa jest weryfikacja ocen wystawionych powodowi i w oparciu o własne ustalenia faktyczne nie stwierdził, aby ta okresowa ocena kwalifikacyjna nie odpowiadała warunkom określonym w ustawie i w statucie.

Wobec powyższego, dostrzegając potrzebę usystematyzowania ustaleń faktycznych, istotnych dla jej pełnego rozstrzygnięcia, a nadto znaczną rozbieżnością stanowisk stron, Sąd Apelacyjny dostrzegł potrzebę uzupełnienia materiału dowodowego (art. 382 k.p.c.), w szczególności o wynikające z dokumentacji uczelni informacje udzielone przez pozwaną odnośnie stosowanych przy ocenie jej nauczycieli kryteriów, w tym dokumentację pracowniczą powoda.

Na tej podstawie Sąd Apelacyjny ustalił, że w dniu 1 lipca 2004 r. został przyjęty uchwałą Senatu Akademii (...) w S. statut, zatwierdzony przez Ministra Infrastruktury w dniu 24 września 2004 r. Tryb oceniania nauczycieli akademickich uregulowany został w § 41 tego aktu, zgodnie z którym wszyscy nauczyciele akademicy podlegają okresowym ocenom, stosownie do zakresu swoich obowiązków. Oceny dokonuje się według dwustopniowej skali ocen: ocena pozytywna lub ocena negatywna. Przedmiotem okresowej oceny nauczyciela akademickiego są wyniki jego pracy w okresie od ostatniej oceny, przedstawione przez nauczyciela w ankiecie. Przy przeprowadzaniu kolejnych ocen nauczyciela akademickiego należy uwzględnić realizację wniosków i zaleceń wynikających z oceny poprzedniej. Zgodnie z brzmieniem § 41 pkt 3 oceny nauczycieli akademickich, z wyłączeniem rektora i prorektorów, dokonuje rektor i komisje oceniające. Przy czym, jak wynika z punktu 8 tego paragrafu Komisje oceniające są organami opiniodawczymi rektora. Rektor w drodze zarządzenia powołuje spośród nauczycieli akademickich, na okres kadencji m.in. uczelnianą komisję oceniającą, wyznaczając jej przewodniczącego oraz odwoławczą komisję oceniającą, wyznaczając jej przewodniczącego (§ 41 pkt 7). W skład uczelnianej komisji oceniającej wchodzi dziekani oraz

nauczyciele akademicki posiadający tytuł naukowy (§ 41 pkt 9). W skład odwoławczej komisji oceniającej wchodzi nauczyciele akademicki posiadający tytuł naukowy oraz po akceptacji rektora także przedstawiciele zakładowych organizacji związkowych działających na terenie uczelni, w liczbie po jednym nauczycielu akademickim z każdej organizacji (§ 41 pkt 10). Rektor w drodze zarządzenia określa: terminy dokonywania ocen i szczegółowy tryb oceniania oraz wzór ankiety oceny okresowej nauczyciela akademickiego, która musi zawierać opinię bezpośredniego przełożonego osoby ocenianej oraz odpowiednio dyrektora instytutu lub prorektora właściwego ds. nauczania (§ 41 pkt 13). Ankieta zawierająca ocenę odpowiedniej komisji oceniającej, wraz z wnioskami, jest przedstawiana nauczycielowi akademickiemu przez jego bezpośredniego przełożonego (§ 41 pkt 14). Nauczycielowi akademickiemu przysługuje prawo odwołania się od oceny dokonanej przez komisję oceniającą do odwoławczej komisji oceniającej (§ 41 pkt 15). Odwołanie należy złożyć w terminie 14 dni od dnia przedstawienia nauczycielowi akademickiemu oceny i powinno być ono rozpatrzone w terminie 30 dni od dnia jego złożenia (§ 41 pkt 16). Oceny nauczycieli akademickich, wyrażone w ankietach przez odpowiednie komisje, przekazywane są następnie rektorowi. Na ich podstawie rektor dokonuje oceny nauczyciela akademickiego. Ocena rektora jest ostateczna (§ 41 pkt 17). W przypadku otrzymania przez nauczyciela akademickiego oceny negatywnej, dodatkową ocenę przeprowadza się po upływie roku (§ 41 pkt 18). Oceny nauczycieli akademickich przekazywane są niezwłocznie do akt osobowych (§ 41 pkt 19).

Podstawowe kryteria oceny nauczycieli akademickich statut ten określał w § 42, z którego wynika, że w zakresie działalności naukowej znaczenie ma uzyskanie stopni naukowych i tytułu naukowego, zaawansowanie rozprawy doktorskiej lub habilitacyjnej, wystąpienie o tytuł profesora, udział w pracach naukowo-badawczych, rezultaty tych prac, zastosowanie wyników badań naukowych w praktyce, publikacje naukowe z uwzględnieniem ich rangi, kształcenie kadry naukowej; w zakresie działalności dydaktycznej odpowiednio : wykonanie obciążenia dydaktycznego, poziom i jakość procesu dydaktycznego, w tym realizacja programu nauczania; opracowanie podręczników, skryptów, innych pomocy dydaktycznych, innowacyjne metody nauczania, inne formy zaangażowania w proces dydaktyczny (koła naukowe itp.), przygotowanie i umiejętności pedagogiczne; w zakresie działalności organizacyjnej: sprawowanie funkcji kierowniczych w uczelni, udział w organach kolegialnych, w komisjach oraz w innych ciałach i organizacjach działających na rzecz uczelni, organizowanie kongresów, sympozjów, konferencji, seminariów itp.; w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych: udział w kursach, stażach i innych formach podnoszenia kwalifikacji zawodowych, zdobywanie dodatkowych uprawnień zawodowych.

Dowód :

statut Akademii (...) w S. przyjęty uchwałą Senatu Akademii (...) w S. z 15 marca 2006 r., k. 347 akt sąd.

W dniu 15 marca 2006 r. Senat Akademii (...) w S. przyjął uchwałą statut, zatwierdzony przez Ministra Gospodarki Morskiej w dniu 25 września 2006 r., który obowiązywał w uczelni w okresie od 2006-2011 r. Tryb oceniania nauczycieli akademickich uregulowany w nim został w § 51, zgodnie z którym wszyscy nauczyciele akademicki podlegają okresowym ocenom, stosownie do zakresu swoich obowiązków. Oceny dokonuje się według dwustopniowej skali ocen: ocena pozytywna lub ocena negatywna (§ 51 ust. 2). Przedmiotem okresowej oceny nauczyciela akademickiego są wyniki jego pracy w okresie od ostatniej oceny, przedstawione przez nauczyciela w ankiecie. Przy przeprowadzaniu kolejnych ocen nauczyciela akademickiego należy uwzględnić realizację wniosków i zaleceń wynikających z oceny poprzedniej. Dziekani, prodziekani oraz nauczyciele akademicki zatrudnieni na stanowiskach profesorów zwyczajnych, nadzwyczajnych i wizytujących oceniani są przez Uczelnianą Komisję Oceniającą (§ 51 ust. 7). Rektor w drodze zarządzenia powołuje spośród nauczycieli akademickich, na okres kadencji mi.in. Uczelnianą Komisję Oceniającą, wyznaczając jej przewodniczącego oraz Odwoławczą Komisję Oceniającą, wyznaczając jej przewodniczącego (§ 51 ust. 9). Powtórzono w § 51 ust. 10, że komisje oceniające są organami opiniodawczymi i doradczymi Rektora, który też w drodze zarządzenia określa terminy dokonywania ocen i szczegółowy tryb oceniania, wzór ankiety oceny okresowej nauczyciela akademickiego, która musi zawierać opinię bezpośredniego przełożonego nauczyciela oraz odpowiednio dyrektora instytutu lub prorektora właściwego do spraw nauczania (§ 51 ust. 16). Ankieta zawierająca ocenę odpowiedniej komisji oceniającej, wraz z wnioskami, jest przedstawiana nauczycielowi akademickiemu przez jego bezpośredniego przełożonego (§ 51 ust. 18). Nauczycielowi akademickiemu przysługuje prawo odwołania się od oceny dokonanej przez komisję oceniającą Odwoławczej Komisji Oceniającej (§ 51 ust. 19).

Odwołanie należy złożyć w terminie 14 dni od dnia przedstawienia nauczycielowi akademickiemu oceny. Odwołanie powinno zostać rozpatrzone w terminie 30 dni od dnia jego złożenia (§ 51 ust. 19). Oceny nauczycieli akademickich, wyrażone w ankietach przez odpowiednie komisje, przekazywane są Rektorowi. Na ich podstawie Rektor dokonuje oceny nauczyciela akademickiego. Ocena Rektora jest ostateczna (§ 51 ust. 20). W przypadku otrzymania przez nauczyciela akademickiego oceny negatywnej, dodatkową ocenę przeprowadza się po upływie roku (§ 51 ust. 21).

W treści § 52 statutu ustalono kryteria oceny nauczycieli akademickich. I tak w zakresie działalności naukowej są to: uzyskanie stopni naukowych i tytułu naukowego, zaawansowanie rozprawy doktorskiej lub habilitacyjnej, wystąpienie o tytuł profesora, udział w pracach naukowo-badawczych, rezultaty tych prac, zastosowanie wyników badań naukowych w praktyce, publikacje naukowe z uwzględnieniem ich rangi, kształcenie kadry naukowej, udział w kolegiach redakcyjnych czasopism naukowych oraz recenzowanie prac naukowych, uczestnictwo w konferencjach naukowych z uwzględnieniem rangi konferencji i charakteru uczestnictwa, udział w postępowaniach o nadanie stopni i tytułów naukowych, nagrody i wyróżnienia instytucji i towarzystw naukowych; w zakresie działalności dydaktycznej: wykonanie obciążenia dydaktycznego, poziom i jakość procesu dydaktycznego, w tym realizacja programu nauczania, autorstwo podręczników, skryptów oraz innych pomocy dydaktycznych, stosowanie innowacyjnych metod nauczania, zaangażowanie w proces dydaktyczny i wychowawczy (koła naukowe, opieka nad grupami studenckimi itp.), przygotowanie i umiejętności pedagogiczne, w zakresie działalności organizacyjnej sprawowanie funkcji kierowniczych w uczelni, udział w organach kolegialnych, w komisjach oraz w innych ciałach i organizacjach działających na rzecz uczelni, organizowanie kongresów, sympozjów, konferencji, seminariów itp., działalność popularyzatorska, funkcje pełnione w krajowych i międzynarodowych organizacjach oraz towarzystwach naukowych, aktywność w pozyskiwaniu środków na badania ze źródeł zewnętrznych oraz w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych udział w kursach, stażach i innych formach podnoszenia kwalifikacji zawodowych i zdobywanie dodatkowych uprawnień zawodowych.

Dowód :

statut Akademii (...) w S. przyjęty uchwałą z 15 marca 2006 r., k. 347 akt sąd.

W dniu 5 października 2011 r. Senat Akademii (...) w S. uchwalił kolejny statut, w którym tryb oceniania nauczycieli akademickich reguluje § 54. Ponownie wynika z niego, że wszyscy nauczyciele akademicy podlegają okresowym ocenom, w szczególności w zakresie należytego wykonywania swoich obowiązków oraz przestrzegania prawa autorskiego i praw pokrewnych, a także prawa własności przemysłowej. Oceny dokonuje się według dwustopniowej skali ocen: ocena pozytywna lub ocena negatywna (§ 54 ust. 1-2). Podobnie jak wcześniej przedmiotem okresowej oceny nauczyciela akademickiego są wyniki jego pracy w okresie od ostatniej oceny, przedstawione przez nauczyciela w ankiecie. Przy przeprowadzaniu kolejnych ocen nauczyciela akademickiego należy uwzględnić realizację wniosków i zaleceń wynikających z oceny poprzedniej (§ 54 ust. 3). Oceny nauczycieli akademickich, niewymienionych w ust. 4 i 5, dokonuje Rektor, biorąc pod uwagę opinie przełożonych nauczycieli akademickich i komisji oceniających. Powtórzono, że Komisje oceniające są organami opiniodawczymi i doradczymi Rektora (§ 54 ust. 6-7). Opinię w zakresie oceny dziekanów, prodziekanów oraz nauczycieli akademickich zatrudnionych na stanowiskach profesorów zwyczajnych, nadzwyczajnych i wizytujących wyraża Uczelniana Komisja Oceniająca (§ 54 ust. 8). Rektor w drodze zarządzenia powołuje spośród nauczycieli akademickich, na okres kadencji m.in. Uczelnianą Komisję Oceniającą, wyznaczając jej przewodniczącego oraz Odwoławczą Komisję Oceniającą, wyznaczając jej przewodniczącego. W skład Uczelnianej Komisji Oceniającej wchodzi dziekani oraz nauczyciele akademicy posiadający tytuł naukowy w liczbie nie mniejszej niż po jednym z każdego wydziału. Natomiast w skład Odwoławczej Komisji Oceniającej wchodzi nauczyciele akademicy posiadający tytuł naukowy. W skład Odwoławczej Komisji Oceniającej, po akceptacji Rektora, wchodzi także przedstawiciele zakładowych organizacji związkowych działających na terenie Uczelni, po jednym nauczycielu akademickim z każdej organizacji (§ 54 ust. 11-16). Ankieta zawierająca opinię odpowiedniej komisji oceniającej, wraz z wnioskami, jest przedstawiana nauczycielowi akademickiemu przez jego bezpośredniego przełożonego (§ 54 ust. 18). Nauczycielowi akademickiemu przysługuje prawo odwołania się od opinii dokonanej przez komisję oceniającą do Odwoławczej Komisji Oceniającej (§ 54 ust. 19). Odwołanie należy złożyć w terminie 14 dni od dnia przedstawienia nauczycielowi akademickiemu opinii. Odwołanie powinno zostać rozpatrzone w terminie

30 dni od dnia jego złożenia (§ 54 ust. 20). Opinie w formie oceny nauczycieli akademickich, wyrażone w ankietach przez odpowiednie komisje, przekazywane są Rektorowi. Na ich podstawie Rektor dokonuje oceny nauczyciela akademickiego. Ocena Rektora jest ostateczna. Rektor w drodze zarządzenia określa terminy dokonywania ocen i szczegółowe zasady i tryb opiniowania, w tym wzór ankiety oceny okresowej nauczyciela akademickiego (§ 54 ust. 17).

Kryteria oceny nauczycieli akademickich określono w § 55 statutu. Wedle tego ocenie podlegają: działalność naukowo-badawcza w zakresie oceny pracowników naukowych, naukowo-dydaktycznych, dyplomowanych bibliotekarzy i dyplomowanych pracowników dokumentacji i informacji naukowej; działalność dydaktyczna, w tym stopień realizacji pensum dydaktycznego – w zakresie oceny pracowników dydaktycznych, naukowo-dydaktycznych, dyplomowanych bibliotekarzy i dyplomowanych pracowników dokumentacji i informacji naukowej; działalność organizacyjna; kształcenie kadry naukowej w zakresie oceny pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych posiadających tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego; podnoszenie kwalifikacji zawodowych, w szczególności morskich, oraz inne osiągnięcia w działalności na rzecz gospodarki morskiej państwa; ocena studentów i doktorantów – w zakresie oceny pracowników dydaktycznych i naukowo-dydaktycznych; ocena z hospitacji zajęć dydaktycznych – w zakresie oceny pracowników dydaktycznych i naukowo-dydaktycznych i przestrzeganie prawa autorskiego i praw pokrewnych, a także prawa własności przemysłowej.

Dowód:

statut Akademii (...) w S. przyjęty uchwałą z 5 października 2011 r., k. 347 akt sąd.

Uchwała Senatu nr 15/2008 Akademii (...) w S. z dnia 5 listopada 2008 r. w sprawie zatwierdzenia zasad rozliczania zajęć dydaktycznych nauczycieli akademickich w Akademii (...) w S. stanowi, że roczne pensum dydaktyczne dla nauczycieli akademickich ustala się dla profesorów zwyczajnych, nadzwyczajnych i wizytujących na 180 godzin. Uchwała ta została zmieniona uchwałą Senatu Akademii (...) w S. z dnia 26 maja 2010 r. Nr 10/2010, w której § 1 wprowadzono zmiany rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych (pensum dydaktycznego) dla nauczycieli akademickich, ustalając je dla profesorów zwyczajnych, nadzwyczajnych i wizytujących na 210 godzin. Wymiar ten zgodnie ze wskazaną uchwałą mógł być w indywidualnie rozpatrywanych przypadkach obniżony poniżej dolnej granicy wymiaru ustalonej zgodnie z art. 130 ust. 3 ustawy, ze względu na osiągnięcie wieku 60 lat lub ze względu na powierzenie ważnych zadań dla uczelni. Pensum dydaktyczne nie wypełnia jednak całego czasu pracy nauczyciela akademickiego. Roczna norma pracy waha się w granicach 2010 godzin, zgodnie z zarządzeniem nr 34/2009 Rektora Akademii (...) w S. z dnia 15 grudnia 2009 r. Roczne pensum dydaktyczne profesora nadzwyczajnego w Akademii (...) w S. wynosiło w roku akademickim 2009/2010 – 180 godzin, a w roku 2010/2011 – 210 godzin. Czas efektywnie przepracowany poza zajęciami dydaktycznymi powinien zatem wynosić 1548 godzin.

Dowód:

uchwały Senatu Akademii (...) w S. nr 15/2008 z dnia 5 listopada 2008, nr 10/2010 z dnia 26 maja 2010 r., nr 10/2011 z dnia 18 maja 2011 r., k. 347 akt sąd.

Oceny okresowe nauczycieli akademickich dokonywane są w Akademii (...) w S. za lata akademickie. Zgodnie z organizacją roku akademickiego na poszczególne lata przyjętą w uczelni rok akademicki 2009/2010 trwał od 27 września 2009 r. do 17 września 2010 r. Natomiast kolejny rok akademicki rozpoczął się 27 września 2010 r. i zakończył się 23 września 2011 r.

Dowód:

uchwała Senatu Akademii (...) w S. z dnia 10 marca 2010 r. – Regulamin studiów Akademii (...), uchwała Senatu Akademii (...) w S. nr 9/2009 z dnia 27 maja 2009 r., uchwała Senatu Akademii (...) w S. nr 07/2010 z dnia 25 maja 2010 r.), k. 347 akt sąd.

W dniu 10 maja 2005 r. Rektor Akademii (...) w S. zarządzeniem nr 13/2005 z dnia 10 maja 2005 r. w sprawie szczegółowego trybu dokonywania okresowych ocen nauczycieli akademickich wprowadził w życie regulamin zasad i trybu dokonywania okresowych ocen nauczycieli akademickich w Akademii (...) w S., które przewidywało ocenę opisową pracy nauczyciela akademickiego, która obejmowała działalność naukową (uzyskanie stopni naukowych i tytułu naukowego, zaawansowanie rozprawy doktorskiej lub habilitacyjnej, wystąpienie o tytuł profesora, udział w pracach naukowo-badawczych, rezultaty tych prac, zastosowanie wyników badań naukowych w praktyce, publikacje naukowe z uwzględnieniem ich rangi, kształcenie kadry naukowej); w zakresie działalności dydaktycznej (wykonanie obciążenia dydaktycznego, poziom i jakość procesu dydaktycznego, w tym realizacja programu nauczania, opracowanie podręczników, skryptów, innych pomocy dydaktycznych, innowacyjne metody nauczania, inne formy zaangażowania w proces dydaktyczny (koła naukowe itp.) oraz przygotowanie i umiejętności pedagogiczne; działalność organizacyjną (sprawowanie funkcji kierowniczych w uczelni, udział w organach kolegialnych, w komisjach oraz w innych ciałach i organizacjach działających na rzecz uczelni, organizowanie kongresów, sympozjów, konferencji i seminariów oraz w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych, udział w kursach, stażach i innych formach podnoszenia kwalifikacji zawodowych i zdobywanie dodatkowych uprawnień zawodowych).

Zarządzenie powyższe utraciło moc na podstawie następnego zarządzenia nr 13/2005 Rektora Akademii (...) w S. z dnia 31 stycznia 2009 r. w sprawie szczegółowego trybu dokonywania okresowych ocen nauczycieli akademickich, które weszło w życie z upływem roku od dnia podpisania, to jest od stycznia 2010 r. Zarządzenie nr 4/2009 Rektora Akademii (...) w S. z dnia 21 stycznia 2009 r. wprowadziło w życie nowy regulamin zasad i trybu dokonywania okresowych ocen nauczycieli akademickich w Akademii (...) w S.. § 10 pkt 2 tego regulaminu stanowi, że łączną ocenę okresową określa się jako średnią z ocen cząstkowych po zaokrągleniu do oceny bliższej. Natomiast w pkt 9 wskazano jako szczegółową zasadę oceny pracowników naukowo-dydaktycznych dane zawarte w ankiecie pracownika, a ponadto wyniki hospitacji zajęć i wyniki ankiet studenckich, zaś w pkt 10 wskazano, że oceniający może przy formułowaniu oceny uwzględnić osiągnięcia i okoliczności nieprzewidziane w ankiecie. Zgodnie z brzmieniem § 10 pkt 7 w przypadku uzyskania przez pracownika oceny DD – 2 (działalność dydaktyczna) lub oceny NB = 2 (działalność naukowo – badawcza) ocena łączna nie może być wyższa niż 3. Przepis § 7 Regulaminu wskazuje na możliwość odwołania się od oceny do Odwoławczej Komisji Oceniającej w terminie 14 dni oraz, że odwołanie powinno zostać rozpatrzone w terminie 30 dni od dnia jego złożenia. W regulaminie tym, podobnie jak w poprzednim brak jest zapisu o trybie procedowania Komisji Oceniającej, w tym co do quorum i zasad procedowania w okresie wakacyjnym.

Pismem z dnia 27 stycznia 2009 r. Rektor Akademii (...) w S. poinformował nauczycieli akademickich Akademii (...), za pośrednictwem kierowników jednostek dydaktycznych o treści nowego zarządzania oraz chwili jego obowiązywania.

Kolejne zarządzenie nr 1/2012 Rektora Akademii (...) z dnia 24 stycznia 2012 r. wprowadzające nowy regulamin zasad i trybu dokonywania okresowych ocen nauczycieli akademickich w Akademii (...) w S. weszło w życie z dniem podpisania, z tym zastrzeżeniem, że ma zastosowanie po raz pierwszy do ocen obejmujących rok akademicki 2011/2012.

Dowód:

- zarządzanie Nr (...) Rektora Akademii (...) w S. z dnia 10 maja 2005 r., zarządzenie Nr (...) Rektora Akademii (...) w S. z dnia 21 stycznia 2009 r., pismo Rektora AM w S. z dnia 27 stycznia 2009 r., zarządzenie Nr 1/2012 z dnia 24 stycznia 2012 r., pismo Rektora z dnia 27 stycznia 2009 r., k. 347 akt sąd.

Zarządzeniami nr 9/2009 z dnia 6 marca 2009 r., nr 17/2010, z dnia 6 kwietnia 2010 r., nr 5/2011 z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie ocen okresowych nauczycieli akademickich Rektor Akademii (...) w S. odpowiednio w latach 2009 r., 2010 r. i 2011 r. wprowadził terminarz przeprowadzenia ocen w poszczególnych latach akademickich, i tak : za rok 2008/2009 : do 01.05.2009 r. — przekazanie ankiet do komisji, do 15.05.2009 — oceny przez komisje, do 31.05.2009 r. — przekazanie ankiet do działu kadr, za rok 2009/2010 : do 30.04.2010 r. — przekazanie ankiet do komisji, do 14.05.2010 — oceny przez komisje, do 28.05.2010 r. — przekazanie ankiet do działu kadr, do 31.12.2010 r. - dokonanie

oceny przez Rektora; za rok 2010/2011 : do 10.09.2011 — przekazanie ankiet do komisji, do 27.09.2011 r. — oceny przez komisję, do 30.09.2011 r. — przekazanie ankiet do działu kadr, do 15.11.2011 r. — dokonanie oceny przez Rektora.

Dowód:

zarządzenia Rektora Akademii (...) /2009 z dnia 6 marca 2009 r., Nr 17/2010 z dnia 6 kwietnia 2010 r., Nr 5/2011 z dnia 5 kwietnia 2011 r., k. 347 akt sąd.

W. P. (1), profesor nadzwyczajny w okresie 2005-2009 oraz 2009/2010 i 2010/2011 podlegał trzykrotnie ocenie okresowej pracy nauczyciela akademickiego.

Zgodnie z oceną obejmującą okres 2005-2009 powód został zaopiniowany pozytywnie, z zaleceniem zintensyfikowania publikacji wyników swych badań naukowych. W okresie tym wykonał średniorocznie 232 h pensum dydaktycznego, wykazał 7 pozycji publikacji, 1 pozycję promotorstwa doktoranckiego oraz brak badań naukowych, nie pełniąc przy tym żadnych funkcji kierowniczych. Kolejna ocena musiała być dokonana po roku.

Dowód:

ankieta okresowej oceny nauczyciela akademickiego k. 6 akt osobowych część B

Za okres 2009-2010 W. P. (1) dokonał samooceny działalności dydaktycznej na ocenę 6, działalności naukowo-badawczej na ocenę 4, działalności w zakresie kształcenia kadry naukowej na ocenę 4 oraz działalności organizacyjnej na ocenę 6. Zgodnie z oceną przełożonego działalność dydaktyczna W. P. (1) oceniona została na ocenę 6, natomiast naukowo-badawcza na ocenę 2, podobnie jak kształcenie kadry naukowej. Działalność organizacyjną przełożony ocenił na 4 punkty. Odnosząc się do ankiety samooceny przełożony zakwestionował punktację za stanowisko badawcze, wskazując że były to badania statutowe oraz uznał, że nieuzasadnione jest dwukrotnie wskazywanie tego samego artykułu. Odnośnie kształcenia kadry naukowej przełożony podał, że wykaz punktacji nie zawiera takiej pozycji jak studiowanie i recenzowanie wszystkich opracowań doktorantów przedstawionych na seminariach naukowych wydziału. Działalność morską i organizacyjną powoda otrzymała 4 punkty, co przy uwzględnieniu parametryzacji ocen składało się na ocenę końcową przełożonego średnią 3,5.

Uczelniana Komisja Oceniająca, działając w zgodzie z trybem oceny przewidzianym w zarządzeniu Rektora nr 4/2009 z dnia 21 stycznia 2009 r. podzieliła dokonaną przez przełożonego ocenę działalności dydaktycznej powoda (6 punktów) oraz uznała, że działalność naukowo-badawcza w sumie zasługuje na 2 punkty, podobnie jak kształcenie kadry (2 punkty) oraz obniżyła do 2 punktów działalność organizacyjną. Z uzasadnienia wynika, że stanowisko badawcze oceniono na 0 pkt, podobnie jak jeszcze nie publikowany artykuł w Zeszytach Naukowych - 0 pkt. Odnośnie wygłoszenia i streszczenia artykułu na konferencji, za współautorstwo przyznano 50%, tj. 0,5 punktu. Punkty z uwzględnieniem wskaźnika korygującego to $0,5 \text{ pkt} \times 4 = 2 \text{ pkt}$. Co do oceny kształcenia kadry naukowej Komisja uzasadniła, że wykaz punktacji nie zawiera takiej pozycji, jak studiowanie i recenzowanie wszystkich opracowań doktorantów przedstawionych na seminariach naukowych wydziału. Natomiast odnośnie działalności organizacyjnej Komisja wyjaśniła, że punktowane jest aktywne uczestnictwo i sam fakt przynależności do Rady Wydziału nie może stanowić osiągnięcia. Członkostwo nie jest punktowane. Łącznie więc ocena końcowa wyniosła 3. Z oceną tą nie zgodził się powód, odwołując się do Odwoławczej Komisji Oceniającej.

Zgodnie z adnotacją poczynioną na arkuszu oceny końcowej przez przewodniczącego Odwoławczej Komisji Oceniającej – profesora W. P. (2), organ ten podtrzymał ocenę Komisji Uczelnianej, z tą modyfikacją, że proponował uznać w zakresie działalności naukowo-badawczej wykonanie PBS jako innego projektu badawczego, co zwiększa liczbę punktów w pozycji działalności naukowo-badawczej do 3. Łączna średnia liczba punktów (przy działalności dydaktycznej – 6, naukowo-badawczej 3, kształceniu kadr – 2 i działalności morskiej i organizacyjnej – 2) wynosi 3,25, co nadal daje ocenę łączną 3 (mało przydatny). Ocena ta została wystawiona przez przewodniczącego Komisji Odwoławczej, w oparciu o pisemne opinie dwóch jej członków – prof. K. C. i prof. A. W., przy udziale prof. O. K..

Pozostali członkowie Komisji nie ustosunkowali się do oceny. Ostatecznie ocena za okres 2009/2010 pracy prof. nadzwyczajnego W. P. (1) dokonana przez Rektora była negatywna.

Dowód:

- protokół posiedzenia Uczelnianej Komisji Oceniającej z 15 czerwca 2010 r. i 18 czerwca 2010 r., k. 10-11 akt osobowych,
- protokół z posiedzenia w dniu 2 sierpnia 2010 r. k. 154 akt sąd.,
- pismo prof. K. C., k. 155 akt sąd.,
- pismo prof. A. W., k. 156 akt sąd.,
- zeznania świadków C. C. (k. 137-142), K. C. (k. 143), J. M. (k. 143-144), A. W. (k. 174-175), B. W. (k. 175-177),

W związku z powyższym ponowna ocena dorobku naukowo-dydaktycznego powoda sporządzona została w listopadzie 2011 r. i objęła okres roku akademickiego 2010/2011. Uczelniana Komisja Oceniająca punktowała wówczas działalność dydaktyczną powoda na 6, działalność naukowo-badawczą - 4 (w ramach wyjaśnień skorygowała ocenę do 2 punktów), działalność w zakresie kształcenia kadry naukowej na 2 punkty oraz prace organizacyjne na 2 punkty. Ocena końcowa wyniosła 3 (średnia matematyczna 3,5, a w ramach wyjaśnień skorygowana została do średniej 3). Odwoławcza Komisja oceniająca na posiedzeniu w dniu 29 listopada 2011 r. większością głosów jej członków uznała za uzasadnioną ocenę negatywną osiągnięć powoda w okresie 2010/2011. Zgodnie z opinią Komisji Odwoławczej, nie było podstaw do uznania za publikację pracy przewidywanej do druku w czasopiśmie (...). Powód nie udowodnił także członkostwa w gremiach oceniających projekty badawcze i inne, brak powołania do tych gremiów. Podobnie jak wcześniej zaopiniowano znaczenie członkostwa W. P. (1) w R. Wydziału oraz studiowanie i recenzowanie wszystkich opracowań doktorantów przedstawionych na seminariach naukowych wydziału. W dniu 2 grudnia 2011 r. Rektor Akademii (...) w S. wystawił powodowi ocenę negatywną.

Dowód:

- ocena końcowa do ankiety okresowej nauczyciela akademickiego AM w S. za okres od 2010-2011, plik uzupełniających akt osobowych powoda, k. 347 akt sąd.,
- zeznania W. P. (1), k. 226-230 akt sąd.

W roku akademickim 2009/2010 W. P. (1) wykazał 1 pozycję badania naukowego, 1 publikację, brak promotorstwa doktorantów, jak i funkcji recenzenta. Natomiast w roku 2010/2011 wykazał 1 publikację (oraz jedną nieuznaną), brak promotorstwa doktorantów, jak i funkcji recenzenta. W żadnym z tych okresów nie pełnił też funkcji kierowniczej. Pensum dydaktyczne powoda w roku 2009/2010 wyniosło 357 h, natomiast w roku 2010/2011 - 355 h.

Dowód:

ocena końcowa do ankiety okresowej nauczyciela akademickiego AM w S. za okres od 2009/2010 i 2010/2011, akta osobowe powoda oraz plik uzupełniających akt osobowych powoda, k. 347 akt sąd.,

W. P. (1) jest autorem artykułu (...), który w 2011 r. przedstawił do publikacji czasopisma (...). Artykuł ten uzyskał pozytywną recenzję czasopisma w dniu 31 października 2011 r. i uzyskał status oczekującego do publikacji w listopadzie 2011 r. Został opublikowany w styczniowym numerze (...) 2012r., a nie jak wcześniej zakładano w harmonogramie wydawniczym 20 grudnia 2011 r. Odwoławcza Komisja Oceniająca oraz Rektor Akademii (...) w S. uznali, że wspomniany artykuł dr hab. W. P. (1) nie spełnia wymogów pozwalających uznać go za publikację w roku akademickim 2010/2011, z uwagi na brak potwierdzenia przez redakcję czasopisma (...) i identyfikację DOI do października 2011 r.

Dowód:

pismo redaktora naczelnego czasopisma (...), k. 280 akt sąd.

opinia o opracowaniu z 31.10.2011 r., k.276 akt sąd

pismo Centralnej Komisji do spraw Stopni i Tytułów, k. 111 akt sąd.

ocena końcowa do ankiety okresowej nauczyciela akademickiego AM w S. za okres od 2010/2011, uzupełniająca akta osobowe powoda, k. 347 akt sąd.

Pozwana wskazała informacyjnie, że A. S., profesor zwyczajny w okresie 2005-2009 wykonał średniorocznie pensum dydaktyczne w wymiarze 326 h, dokonał 55 publikacji (średniorocznie 13-14), 3 prace badawcze (w tym dwóm kierowniczył) oraz był promotorem i recenzentem 12 doktorantów oraz pełnił funkcje kierownika katedry. C. C., profesor nadzwyczajny w okresie 2005-2009 wykonał średniorocznie 377 h pensum dydaktycznego, 26 publikacji (średniorocznie 6-7) oraz wykazał 6 pozycji prac badawczych, w tym 3 -kierownictwo i 9 pozycji recenzji monografii, podręcznika, pracy doktorskiej i prac naukowych. Z. P., profesor nadzwyczajny w okresie od 2005-2009 wykonał średniorocznie 304 h pensum dydaktycznego, wykazał 36 pozycji publikacji, 9 pozycji prac badawczych, 1 pozycje promotorstwa doktoranta oraz pełnił funkcje prodziekana Wydziału Nawigacyjnego. J. G., profesor nadzwyczajny w okresie 2005-2009 wykonał średniorocznie 476 h pensum dydaktycznego, wykazał 18 pozycji publikacji, 6 pozycji prac badawczych oraz 2 pozycje promotorstwa doktoranta, pełniąc przy tym funkcję kierownika zakładu, dyrektora instytutu równocześnie. Z. M., profesor nadzwyczajny w roku 2009/2010 wykazał 3 pozycje badań naukowych, 15 publikacji, pełniąc przy tym 2 funkcje kierownicze (prodziekan i redaktor naczelny Zeszytów Naukowych Akademii (...)). W. Ś., profesor nadzwyczajny w roku 2009/2010 wykazał 4 pozycje badań naukowych, 2 publikacje, pełniąc funkcje kierownicze prorektora i kierownika centrum na prawach zakładu. Z. P., profesor nadzwyczajny wykazał w roku 2009/2010 3 pozycje badań naukowych, 4 publikacje, 1 recenzje doktoranta, pełniąc funkcję prodziekana. A. A., profesor nadzwyczajny w roku 2008/2009 wykazał 1 pozycje badania naukowego, 12 publikacji będąc kierownikiem katedry.(Bezsporne)

W oparciu o tak poczynione ustalenia faktyczne, Sąd Apelacyjny zważył, że w sprawie tej możliwa okazała się weryfikacja rzetelności i prawidłowości ocen wystawionych powodowi przez Rektora, niezależnie od ewentualnych uchybień w procedowaniu organów opiniodawczych, jakimi są komisja uczelniana i komisja odwoławcza. Materiał dowodowy pozwala bowiem na jednoznaczne ustalenie kryteriów takiej oceny (przepisy ustawy o szkolnictwie wyższym oraz statuty uczelni), motywów oceny Rektora oraz faktycznych dokonań powoda, także na tle innych pracowników uczelni.

Jak to akcentowano już na wstępie rozważań szkoły wyższe korzystają ze znacznej swobody (zwanej autonomią) w zakresie swego funkcjonowania. Jakkolwiek swoboda ta nie może być rozumiana w ten sposób, by uprawniała do arbitralnych, nie podlegających kontroli sądowej poczynań wobec własnych pracowników (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29 czerwca 2000 r., I PKN 710/99, OSNP 2002/1/6), to z poszanowaniem podstaw prawnych ocen okresowych nauczycieli akademickich należy uwzględnić, że ostatecznej oceny dokonuje Rektor uczelni, a jej kryteria określa ustawa i statut. Poza więc wyraźnie opiniodawczym charakterem działania Komisji oceniających organów, zaakcentować trzeba, że ocena ta jest dopuszczalna nawet wówczas gdy pracownik nie skorzystał z możliwości odwołania się w ramach postępowania wewnątrzuczelnianego. Można także dodać, że w postępowaniu cywilnym obowiązuje zasada samodzielnej oceny przez sąd przesłanek zastosowania prawa materialnego. Jest ona ograniczona tylko przez art. 11 k.p.c., z którego wynika, że sąd w postępowaniu cywilnym jest związany prawomocnym wyrokiem skazującym co do popełnienia przestępstwa. Przyjmuje się także ograniczenie kognicji sądu w postępowaniu cywilnym, co do skutków prawokształtujących, ostatecznych decyzji administracyjnych. W tym jednakże zakresie należy stwierdzić, że czynności pracodawcy (innych organów) w zakresie procedury oceny nauczyciela nie są dokonywane w ramach postępowania administracyjnego i nie zapadają w związku z tym decyzje administracyjne. Czynności te mają charakter wewnętrznego postępowania pracodawcy, które są znane prawu pracy. Zawsze jednak

takie wewnętrzne procedury pracodawcy podlegają ocenie sądu pracy z punktu widzenia prawidłowości dojścia do wniosku, że występują przesłanki, tak jak w tym przypadku do wydania oceny negatywnej pracy nauczyciela. Przesłanką uzyskania takiej oceny nie jest same jej wystawienie, lecz prawidłowe i rzetelne uznanie, że w obliczu osiągnięć i obszarów działania wytyczonych ustawą i statutem nauczyciel obiektywnie zasługuje na ocenę negatywną.

Ustalenia faktyczne podjęte w sprawie, prowadzą do wniosku tożsamego z podjętym przez Sąd Okręgowy, że faktycznie wewnętrzne procedury w sprawie trybu dokonywania ocen okresowych nauczycieli nie były spójne z obowiązującymi okresami działalności uczelni, a w szczególności okresem roku akademickiego. Sąd Apelacyjny dostrzegł, że regulamin w sprawie szczegółowego trybu dokonywania ocen okresowych wynikający z zarządzenia 4/2009 z dnia 21 stycznia 2009 r., wszedł w życie w styczniu 2010 r., podczas gdy praca powoda podlegała ocenie za rok akademicki. Uwzględniając poprzedni regulamin (obowiązujący do stycznia 2010 r.) doszło w nim do zmiany rodzaju oceny z opisowej na parametryczną. W obliczu sytuacji powoda niedopuszczalne było zatem dzielenie ocenianego roku akademickiego pracy powoda w części według oceny opisowej, a w części według oceny parametryzacji. Niewątpliwie pozwana decydując się na przyjęcie w stosunku do oceny roku akademickiego 2009/2010 pracy powoda kryteriów parametryzacji, przyjęła wsteczne obowiązywanie Regulaminu z 21 stycznia 2009 r. Jakkolwiek jednak postępowanie to należy ocenić jako uchybienie, wynikające z niekonsekwentnej z trybem pracy uczelni regulacją Regulaminów, to ostatecznie nie przesądza to o nierzetelności dokonanej oceny pracy nauczyciela akademickiego. Trzeba mieć na uwadze przede wszystkim to, że rolą Regulaminów było jedynie określenie procedowania przy ocenianiu, a nie sposobu pracy nauczycieli akademickich i wywiązywania się przez nich z obowiązków nauczycieli. Parametryczna i opisowa ocena obejmowały te same obszary działania nauczycieli, różniąc się jedynie co do sposobu oceniania, co jednak powinno prowadzić do tożsamyh wniosków końcowych. Zarzucany brak działalności naukowej W. P. (1) czy też w zakresie kształcenia kadry naukowej oraz działalności organizacyjnej czy to w formie opisowej czy to w formie parametrycznej zostałyby ocenione negatywnie. Obowiązki pracy nauczycieli, wynikające z ustawy i statutu nie zmieniły się w czasie obowiązywania tych Regulaminów. Dodatkowo jak wynika z akt sprawy pracownicy znali treść nowego zarządzenia (ze stycznia 2009 r.), a powód go nie kwestionował do czasu uzyskania oceny negatywnej. Niezależnie od tego odnotować wypada, że zachowana została procedura odwoławcza wewnątrz uczelni, tj. właściwe organy opiniodawcze rozpoznały zastrzeżenia pracownika, a podjęta na ich podstawie ocena Rektora obecnie jest przedmiotem postępowania sądowego. Powód znał wyniki swych ocen oraz był zaznajamiany z ich uzasadnieniem. W ocenie Sądu Apelacyjnego retroaktywne działanie zarządzenia jakkolwiek więc wadliwe z punktu widzenia procedury wewnątrzuczelnianej, w okolicznościach tej sprawy nie miało wpływu na wyniki oceny ostatecznej pracy powoda.

W tym miejscu zaznaczenia też wymaga, że błędne jest utożsamianie terminarzy prac Komisji wskazanych w kolejnych zarządzeniach rektora nr 9/2009, 17/2010 i 5/2011 z okresami podlegającymi ocenie (to jest rokiem akademickim). Terminarze te miały bowiem na względzie tylko i wyłącznie charakter techniczny i wskazywały zaplanowane czynności organów opiniodawczych, jak przygotowywanie ankiet oceny i przekazanie do właściwych komisji, przeprowadzanie ocen przez komisje, przekazanie ankiet okresowych do działu kadr, dokonanie oceny przez rektora. Zawsze bowiem oceniano cały rok akademicki i pełne pensum dydaktyczne, nie zaś faktycznie wykonane pensum do dnia sporządzenia ankiet w kwietniu czy maju. Podobnie, ocena wystawiana przez rektora dotyczyła całego roku akademickiego i nie obejmowała dodatkowo okresu do czasu wydania oceny, zgodnie z terminarzem w listopadzie lub grudniu. Tym samym wprowadzone terminarze prac także nie mogły mieć wpływu dla merytorycznych ocen nauczycieli akademickich. W okresie, gdy ocena nauczycieli akademickich była opisowa, oceny komisji były przeprowadzane w maju/czerwcu. Nauczyciele wykazywali jednakże działalność za cały rok akademicki, tj. z uwzględnieniem wykonania pensum do końca roku akademickiego i z uwzględnieniem ewentualnych planowanych do końca roku publikacji lub zakończenia innych prac. Opisowy system oceny polegał na ogólnej analizie aktywności nauczyciela w 4 obszarach obowiązków (dydaktyka, badania naukowe, kształcenie kadry, działalność organizacyjna), dlatego jej przeprowadzenie przed końcem okresu ocenianego nie miało wpływu na wynik oceny. Sytuacja uległa zmianie po wprowadzeniu parametryzacji (punktacji) osiągnięć. Nowy system zobowiązywał do bardzo dokładnej specyfikacji i wyceny punktowej dokonań, istotne zaczęło być doprecyzowanie czasowe spełnienia warunku punktowego, aby możliwe było prawidłowe wyliczenie punktów i zastosowanie skali ocen. Wykonanie ocen przed upływem okresu ocenianego mogło spowodować nieuwzględnienie jakiegoś osiągnięcia, które nastąpiło pod koniec okresu ocenianego

(nawet w ostatnim dniu). Z tego względu w 2010 r. dokonano zmiany terminarza przeprowadzania ocen okresowych z miesięcy maj/czerwiec na miesiące wrzesień/październik. Ankiety (w wyniku ocen negatywnych lub z zaleceniem oceny po roku) sporządzone we wrześniu/ październiku 2011 r. obejmowały cały rok akademicki 2010/2011 (od daty ostatniej oceny). Objęcie ankietą powoda za okres 2010/2011 pełnego roku akademickiego potwierdza fakt wpisania przez niego do ankiety rocznego pensum jako planowanego i wykonanego. W. P. (1) w obu tych latach przyjął zmienną $n = 1$. Ankieta oceny za okres 2010/2011 została sporządzona przez powoda 8 września 2011 r. Ocena ostateczna wystawiona przez rektora nastąpiła 2 grudnia 2011 r. Podane w ankiecie pensum za rok 2010/2011 - 210 godzin (za 1 rok akademicki - 12 miesięcy), wykonanie 357 godzin. Powód w postępowaniu sądowym nie zgłosił żadnych dodatkowych osiągnięć za okres maja – września 2011 r., a więc treść merytoryczna ankiety faktycznie obejmowała okres do końca roku akademickiego, a nawet – w zakresie publikacji w czasopiśmie (...) – wykraczała poza rok akademicki 2010/2011.

W materii błędów proceduralnych, zarzuconych przez powoda przy dokonywaniu oceny jego pracy, zdaniem Sądu Apelacyjnego bez znaczenia dla weryfikacji wystawionej mu przez pozwaną oceny pozostają także twierdzenia co do wadliwości posiedzeń komisji i trybu ich obradowania. Przede wszystkim zauważyć trzeba, że żaden z Regulaminów nie regulował trybu obradowania Komisji, w tym w okresie wakacyjnym, ani jego quorum, jak też zakazu ustalania stanowisk członków Odwoławczej Komisji Oceniającej w formie pisemnej. Wyraźnie opiniodawcza funkcja tych organów nie może podważyć ostatecznej oceny Rektora, także przy uwzględnieniu, że Komisja nie obradowała przy pełnym składzie jej członków, czy też w jakimś szczególnym trybie posiedzenia lub też dokonała oceny na podstawie pisemnej opinii jej członków.

W świetle materiału dokumentarnego oraz zeznań świadków (w szczególności B. W.), Sąd Apelacyjny nie znalazł także podstaw do podważania autentyczności i źródła pochodzenia karty oceny powoda z dnia 4 sierpnia 2010 r. Ujawnione skreślenia i zamazania, jakkolwiek będące aktem pewnej niestaranności, faktycznie obrazują co najwyżej tok rozumowania członków komisji i w obliczu całokształtu dowodów nie sposób uznać je za podrobione lub przerobione. Ostatecznie wynikające z tego dokumentu oceny są przejrzyste i znajdują uzasadnienie pisemne. Słusznie przy tym argumentuje pozwana, że przy sporządzaniu dokumentów nikt z członków komisji nie mógł przypuszczać, że będzie on wykorzystywany w postępowaniu sądowym.

Wobec powyższego podzielając stanowisko apelującej o braku podstaw do podważenia ocen okresowych powoda z przyczyn uchybień proceduralnych przy ich wydawaniu, Sąd Apelacyjny przystąpił do merytorycznej weryfikacji zasadności oceny negatywnej pracy powoda w roku akademickim 2009/2010 oraz 2010/2011.

W szczególności wskazać należy, że w ankiecie oceny W. P. (1) za okres 2005-2009 wystawiono ocenę pozytywną z zaleceniem zintensyfikowania publikacji wyników swych badań naukowych. Powód w okresie objętym sporem został oceniony negatywnie z zakresu trzech z czterech podstawowych obowiązków pracownika naukowo-dydaktycznego, tj. z prowadzenia badań naukowych i prac rozwojowych, uczestnictwa w pracach organizacyjnych uczelni oraz kształcenia kadry naukowej. Ocena częściowa dotycząca aktywności dydaktycznej powoda nie jest podważana przez żadną ze stron.

Niesporne jest, że w żadnym z tych okresów W. P. (1) nie pełnił funkcji promotora, recenzenta w postępowaniach o nadanie stopni naukowych. Zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (wersja sprzed nowelizacji, Dz.U.2003.65.595) czynności przewodu doktorskiego kończą się uchwałami rady jednostki organizacyjnej m.in. w przedmiocie wszczęcia przewodu doktorskiego i wyznaczenia promotora ale także w przedmiocie wyznaczenia recenzentów (art. 14 ust. 2 pkt. 2). Natomiast w myśl art. 20 ust. 5 w przewodach doktorskich powołuje się co najmniej dwóch recenzentów, a w przewodach habilitacyjnych powołuje się czterech recenzentów. W. P. (1), jako osiągnięcie naukowe w zakresie kształcenia kadry naukowej podaje „studiowanie i recenzowanie wszystkich opracowań doktorantów przedstawionych na seminariach naukowych wydziału.”, co jednak nie mieści się w pojęciu kształcenia kadry naukowej. Pojęcie to zasadnie pozwana utożsamia z pełnieniem funkcji promotora lub recenzenta w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego. Takie funkcje powierzane są poprzez akt prawny (uchwały rady wydziału) i dodatkowo wynagradzane. Nie może być

zatem uznane za wykonywanie obowiązku kształcenia kadry naukowej, a tym samym nie może być punktowane jako osiągnięcie studiowanie i recenzowanie opracowań doktorantów przedstawionych na seminariach.

Także argumentacja powoda co do braku kształcenia kadry naukowej, w związku ze znacznym przekroczeniem przezeń pensum dydaktycznego nie zasługuje na aprobatę. Co do zasady wykonanie obowiązków dydaktycznych nie niweczy ustawowych obowiązków naukowo-badawczych. Pensum dydaktyczne nie wypełnia bowiem całego czasu pracy nauczyciela akademickiego, którego obowiązuje czas pracy regulowany według Kodeksu pracy (art. 130 ustawy o szkolnictwie wyższym). Nawet więc jeśli pensum dydaktyczne W. P. (1) kształtowało się powyżej obowiązującego poziomu, to na pozostałe obowiązki nauczyciela akademickiego pozostawał czas w wymiarze około 1370 godzin w roku akademickim, który mógł wykorzystać na obszary zalecanej aktywności. Ponadto uwadze Sądu Apelacyjnego nie umknęło, że także pozostali nauczyciele akademicy przekraczali wyznaczone normy pensum dydaktycznego, posiadając przy tym znacznie bogatszy dorobek naukowy aniżeli powód.

W zakresie działalności organizacyjnej Sąd Apelacyjny znajduje nadto uzasadnienie dla założenia, że udział w posiedzeniach rady z założenia nie jest osiągnięciem zawodowym, a zwykłym obowiązkiem organizacyjnym pracownika, szczególnie wchodzącego w skład tego organu z racji posiadanego stopnia naukowego (dr habilitowany). Inaczej sytuacja kształtuje się np. w odniesieniu do członków senatu uczelni, którzy zasiadają w tym organie z wyboru, a nie automatycznie, co również potwierdza ich wyróżniającą aktywność organizacyjną. Nieuwzględnienie zatem punktów za członkostwo w radzie wydziału jest uzasadnione.

Na podstawie zgromadzonych w sprawie dowodów Sąd Apelacyjny uznał, że artykuł pt. (...) zgłoszony przez W. P. (1) do czasopisma (...), zasadnie nie podlegał uwzględnieniu przy ocenie za rok akademicki 2010/2011, nie mogąc tym samym zwiększyć liczby jego publikacji w tym okresie. Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów stwierdziła, że publikacje, które zostały przyjęte do druku i mają status oczekujących (po wcześniejszym zakwalifikowaniu ich, np. przez redakcję naukową wydawnictwa) posiadając identyfikację elektroniczną DOI, gdy w niezmienionej treści zostaną opublikowane spełniają wymóg ustawy opublikowania. Tymczasem jak wynika z informacji udzielonej przez redaktora naczelnego czasopisma artykuł powoda mimo, że został zgłoszony w okresie roku akademickiego 2010/2011, to nie został zakwalifikowany przez redakcję naukową wydawnictwa w tym czasie. Nie posiadał także nr DOI i nie został opublikowany w okresie objętym oceną. Pozytywna recenzja artykułu dokonana przez prof. dr hab. inż. A. S. nosi datę 31 października 2011 r. Wskazanych ustaleń nie może przy tym podważyć pismo dr inż. A. G. z dnia 30 czerwca 2011 r., które zostało sporządzone przez osobę nie związaną z redakcją wydawnictwa.

Sąd Apelacyjny doszedł do przekonania, że za okres objęty sporem powód nie wykazał twierdzeń, aby jego negatywne oceny były wynikiem, współdziałania przeciwko niemu pracodawcy i osób zatrudnionych we władzach uczelni lub też ich złej woli. Jak wynika z istniejącego materiału dowodowego, w szczególności zaś akt osobowych profesora nadzwyczajnego W. P. (1) po dokonaniu oceny czteroletniej 2005-2009 nie pracował nad żadnym konkretnym projektem badawczym, miał znikomą w porównaniu do innych nauczycieli akademickich liczbę publikacji oraz nie wykazał zaangażowania organizacyjnego w życie uczelni. W trakcie procesu nie uwiarygodnił w żadnej mierze, aby dysponował naukowym dorobkiem, który niesłusznie został pominięty przy jego ocenach rocznych. Potwierdzeniem tego są także zeznania świadków przesłuchanych przed Sądem I instancji, w szczególności W. P. (2) (k. 170-174 akt sąd.), A. W. (k. 174-175 akt sąd.) i B. W. (k. 175-176 akt sąd.), którzy jednolicie przyznając dorobek dydaktyczny powoda, dostrzegali również niedobory w pozostałych obszarach działalności tego nauczyciela akademickiego. Także C. C. jakkolwiek przyznała, że nie była skłonna udzielić powodowi oceny negatywnej, to z treści jej zeznań wynika, że motywem takiego rozumowania była wysoka ocena W. P. (1) za działalność dydaktyczną, niezależnie do niskiej oceny pracy naukowej (k. 142 akt sąd.) Nie bez znaczenia pozostają również stwierdzenia pisemnej opinii prof. A. W., z których wynika, że „prowadzenie badań statutowych jako działalności naukowej powoda jest wątpliwe; zaniedbał własny rozwój naukowy; nie jest aktywny w pracach badawczych, bo nie podjął poważniejszego tematu badawczego oprócz obowiązujących badań statutowych (...) nie przejawia wystarczającego zainteresowania rozwojem młodej kadry naukowej, zwłaszcza że dysponuje wysoką wiedzą merytoryczną i metodologiczną (...)” (k. 156 akt sąd.).

Pozwana w toku postępowania apelacyjnego dowiodła, że także na tle innych nauczycieli akademickich dorobek powoda był skromny. Wykazując się zbliżonym do pozostałych wyższym niż wymagane pensum dydaktycznym, znacznie odbiega od ich wyników pracy badawczej oraz przy kształceniu kadry naukowej, jak również w sferze udziału w pracy organizacyjnej uczelni, pomimo tego, że częstokroć są to osoby funkcyjne w uczelni.

Sąd Apelacyjny zważył, że ocena merytoryczna nauczyciela akademickiego powinna dotyczyć przede wszystkim jego dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego, mającego znaczenie dla uczelni, w której jest zatrudniony. Szczegółowej, parametrycznej ocenie podlegają w szczególności : publikacje naukowe, z uwzględnieniem rangi wydawnictw lub czasopism, w których się ukazały, jakość prowadzonych zajęć dydaktycznych, uczestnictwo w konferencjach naukowych, z uwzględnieniem rangi konferencji i charakteru uczestnictwa, udział w postępowaniach o nadanie stopni i tytułów naukowych, funkcje pełnione na uniwersytecie oraz w krajowych i międzynarodowych organizacjach i towarzystwach naukowych, recenzowanie prac naukowych oraz udział w kolegiach redakcyjnych (lub radach programowych) czasopism naukowych, działalność popularyzatorską, nagrody i wyróżnienia instytucji i towarzystw naukowych, aktywność w pozyskiwaniu środków na badania ze źródeł zewnętrznych. Na podstawie zgromadzonej dokumentacji, w tym dokumentów przedstawionych przez zainteresowanego, oraz pisemnych opinii jego bezpośredniego przełożonego i komisji oceniających, sąd apelacyjny uznał, że ostateczna ocena rektora była miarodajna, rzetelna i obiektywna, a w szczególności uzasadniona faktycznymi osiągnięciami (a raczej ich brakiem) prof. nadzwyczajnego W. P. (1). Z tych względów żądanie jej zmiany na ocenę pozytywną albo uchylenie nie zasługuje na uwzględnienie i powództwo W. P. (1) musi ulec oddaleniu.

Z powołanych względów Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok i oddalił powództwo W. P. (1), na mocy art. 386 § 1 k.p.c.

Konsekwencją zmiany wyroku co do powództwa głównego było rozstrzygnięcie o kosztach procesu (na podstawie art. 98 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c.), w tym o kosztach zastępstwa procesowego za I i II instancję, i przyznanie pozwanej z tego tytułu kwoty w wysokości 60 zł za postępowanie pierwszoinstancyjne oraz kwoty 630 zł za postępowanie apelacyjne, w tym zwrot uiszczonej opłaty od apelacji (§ 11 ust. 1 pkt 3 w związku § 12 ust. 1 pkt 2 i § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu – Dz. U. nr 163, poz. 1349 ze zm.). Zastosowanie w niniejszej sprawie stawki wynagrodzenia pięciokrotnie wyższej od minimalnej za postępowanie apelacyjne było zdaniem Sądu Odwoławczego usprawiedliwione okolicznościami zdecydowanie zwiększającymi nakład pracy niezbędnej do prawidłowej realizacji obowiązków pełnomocnika pozwanej takimi jak m.in. długość postępowania, wielość pism procesowych, w tym konieczności przedstawienia obszernej i szczegółowej dokumentacji związanej z działaniem Uczelni.

SSA Urszula Iwanowska SSA Anna Polak SSA Zofia Rybicka-Szkibiel